

Верховний
Суд

Права людини та питання охорони довкілля в практиці Європейського суду з прав людини та їх вплив на судову практику в Україні в аспекті забезпечення доступу до правосуддя

Ганна Вронська

Суддя Верховного Суду

02 червня 2023 року

Аналіз результатів дослідження

Рішення ЄСПЛ проти України

- ✓ «Дубецька та інші проти України» (заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)
- ✓ «Гримковська проти України» (заява № 38182/03, рішення від 21.07.2011)
- ✓ «Дземюк проти України» (заява № 42488/02, рішення від 04.09.2014)

«Дубецька та інші проти України»
(заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)

Дубецька та інші проти України» (заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)

- У справі Дубецька та інші проти України заявники із присілку Вільшина скаржилися на 60-метровий породний відвал, утворений в результаті діяльності Центральної збагачувальної фабрики «Червоноградська».
- Будинки заявників знаходились в межах 500 метрів санітарно-захисної зони породного відвалу фабрики.
- Згідно зі звітом, жителі присілка наражались на високий ризик захворювання на рак та хвороби дихальних шляхів і нирок. Заявники стверджували, що їхні будинки було пошкоджено внаслідок просідання ґрунтів, спричиненого вуглевидобувною діяльністю, і вони постійно страждали від нестачі питної води. Деякі із заявників набули хронічних захворювань у зв'язку з діяльністю фабрики, особливо із забрудненням повітря.

Дубецька та інші проти України» (заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)

- У даній справі, на думку ЄСПЛ, є достатньо сильний зв'язок між забруднюючими викидами та державою, щоб постало питання відповідальності держави за статтею 8 Конвенції. ЄСПЛ вважає, що, коли йдеться про широкі межі розсуду, надані державам в контексті їхніх екологічних зобов'язань за статтею 8 Конвенції, встановлення загального права заявника на безоплатне нове житло за рахунок держави було б перебільшенням.

Дубецька та інші проти України» (заява №30499/03, рішення від 10.02.2011)

- Скарги заявників за статтею 8 також могли бути вирішені належним розв'язанням екологічних проблем.
- У той же час, підхід уряду до вирішення проблеми забруднення у цій справі також вирізнявся затримками та неналежним виконанням, заявників не було належним чином захищено від екологічних ризиків, що виникли через виробничу діяльність фабрики. Загалом вбачається, що протягом всього періоду, що розглядається, і шахта, і фабрика здійснювали діяльність не у відповідності з застосованими положеннями національного екологічного законодавства та уряд не зміг ані сприяти переселенню заявників, ані забезпечити функціонуючу політику, щоб захистити їх від екологічних ризиків, пов'язаних з постійним проживанням у безпосередній близькості до вказаних промислових підприємств.
- Такі дії складають порушення ст. 8 Конвенції.

«Гримковська проти України»
(заява № 38182/03, рішення від 21.07.2011)

«Гримковська проти України» (заява № 38182/03, рішення від 21.07.2011)

У справі Гримковська проти України Суд зазначив, що органи влади перед тим, як будувати автомобільну дорогу, не провели належних досліджень, які б надавали оцінку дотримання встановлених екологічних норм та можливість зацікавленим сторонам представити свої думки з цього приводу.

В подальшому влада виявилась неспроможною належно врегулювати проблеми пов'язані з негативним впливом від дороги на мешканців вулиці, вздовж якої було збудовано автомагістраль.

Суд дійшов висновку про те що Україною не було дотримано мінімальні гарантії, спрямовані на забезпечення справедливого балансу між інтересами заявниці та інтересами суспільства.

«Дземюк проти України»
(заява № 42488/02, рішення від 04.09.2014)

«Дземюк проти України» (заява № 42488/02, рішення від 04.09.2014)

Справа Дземюк проти України стосувалась скарг заявника на забруднення джерел постачання питною водою та водою, що використовувалася для цілей приватного садівництва через облаштування кладовища біля його будинку.

Суд визнав порушення статті 8 Конвенції через низку фактів: облаштування кладовища біля будинку заявника відбулось з порушення норм національного законодавства; екологічні норми було порушено; висновки органів влади у сфері охорони довкілля було проігноровано; рішення суду, які набрали законної сили і підлягали виконанню, не виконувалися, і не було вжито заходів у зв'язку із зумовленими забрудненням води загрозами здоров'ю та довкіллю.

Аналіз результатів дослідження

Практика Верховного Суду

Постанова ВП ВС від 11.12.2018 у справі №910/8122/17 за позовом Міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина» до ТзОВ «Аквадельф» про заборону діяльності дельфінарію

Бережіть довкілля!

Дякую за увагу